

PROTOKOLL LANDSMØTET I FOLKEHØGSKOLEFORBUNDET 2023 I SOGNDAL

Onsdag 31.05.2023

Sak 1: Åpning av landsmøtet

Sakslisten

Opprop av delegater

Rektor Ole Karsten Birkeland ønsker velkommen og presenterer Sivelin Kjølstad og Martin Buch Larsen som gir presentasjon om dagene og det praktiske.

Einar Opsvik åpner landsmøte.

Presentasjon av styret: Ronnie Mag Larsen, Kristin Smith, Frida Isungset, Line Cecilie Triset, Einar Opsvik, Kjetil Hallre, Marianne Amundsen, Mariann Åland (ikke til stede), -Angelina Christiansen.

Presentasjon av admin på folkehøgskolekontoret: Fredrik og Priya, Espen, Borgny, Øyvind, Astrid, Dorte, Helge fra NKF.

Dag Hareide gjest med foredraget: Mennesket og teknomaktene.

Sak 2: Valg av møteledere

Kjetil Foss, Tove Ertsås, Jakob S. Thompson, Tore Haltli, Birgitte K. Olsen og Morten Eikenes

Kjetil og Jakob sitter i dag.

Sak 3: Konstituering

Vedtak:

Godkjenning av innkalling og sakliste, ingen kommentarer. **Godkjent ved akklamasjon.**

Møteledere: Kjetil Foss, Tove Ertsås, Jakob S. Thompson, Tore Haltli, Birgitte K. Olsen og Morten Eikenes

Referenter: Renate Vik Vatlestad, Elise Hjelleflat Barsnes og Paul Hough

Fullmaktsnemnd: Astrid Fuhr og Inger Oline Oppedal

Redaksjonsnemnd: Kari Birkeland, Mariann S. Jepsen og Øyvind Krabberød

Protokollnemnd: Kjetil Viken og Stig Myren

Tellekorps: Peter Laustsen, Marianne Nordås, Yngve Nordskag, Anethe Alfsvåg

Godkjent ved akklamasjon.

Sak 4: Leders innledende tale

Einar Opsvik vil i innledningsforedraget reflektere over den aktuelle situasjonen og dele sine tanker om framtida for folkehøgskolen generelt, og frilynt folkehøgskole og Folkehøgskoleforbundet spesielt.

Snakker om danning og utvikling av FHS. Fokus på fremtiden til folkehøgskole, står foran utfordringer- hva er vårt samfunnsmandat. Lære seg å ta ansvar for fremtiden, handlingsrommet innenfor demokratiet. Kan bidra til det om man har en god kurs. «Danning er å strekke seg langt utenfor kunnskapen man har.» Nietzsche.

Lære seg å leve i et uenighetssamfunn.

NOU legger trykk på en folkehøgskole for alle- viktigere enn noen gang med utviklingen som er i dag. At man tar allmenndanningen på alvor. Handler om å bruke en pedagogikk som nyttes på de arenaene hvor man møter elevene. Pandemi og krig, miljø og andre alvorlige ting som påvirker oss. Ta temperaturen på generasjonene er mer og mer krevende, med påvirkning av ensrettet og innskrenking av informasjon. FHS skal være motkraft og med kraft for fremtiden og. Hvordan skal skoleslaget utvikle seg videre. NOU prosessen kommer til å legge føringer for fremtiden- lite visjonær, men konserverer det som er i dag. Tittelen legger noen føringer for hvordan vi skal drive. Folkeopplysning og dannelsesbegrep som er forankret i NOU. Kvalitet, slutte oss bak det, men hva er kvalitet- dette må settes på dagsorden. Må ta NOU på alvor og diskutere hva det vil si for vårt skoleslag i fremtiden.

Vi registrerer stadig mer personinformasjon digitalt, og har dette har en høy markedsverdi. Debatten om hvordan FHS benytter teknologi og hva vi kan styre over for å ivareta demokratisk kontroll og individets frihet er viktig. Utfordre fortellingen om et friår, men fremme en retning om kunnskap og påfyll. Hvordan påvirker teknologi vår frihet? Arbeidsmetoder og innhold i det vi underviser i må bør omfatte dette. Dette bør påvirke våre dannelsesmål.

Reise og opplevelser eller samfunnsoppdraget? Vi må finne en felles kurs. Må bli tydeligere på hva vi vil, og hva vi gir elevene. Stille krav til elevene våre, sette og invitere de inn i situasjoner som utfordrer og gir de kunnskap til å møte verden, regionalt, nasjonalt og lokalt. Ved å forankre det lokalt viser man hvor viktig man er. Tydelig utad og faglige gode. Vurdere organiseringen og spørsmål om å inkludere NKF og IF i organisasjonen.

Grønne skifte, skal være en del av vår danning, foreløpig må vi kjempe for det. Skal ikke slippe tak i det, men fortsette å holde fast i det, om det ikke har så stort fokus på dette landsmøte. For få skoler som sender inn sitt CO2 regnskap 33 stk innenfor frilynt. En krise er ikke alltid et problem, men og en mulighet. Hva skal være innhold, hvordan skal vi presentere oss og hva skal vi være fremover. Danning eller allmennooplysnings?

Åpent for kommentarer- ingen melder seg.

Samtalesalong med diskusjon i utgangspunkt fra leders tale og Dag Hareid sitt foredrag.

Kommentarer fra salongen:

Tore Haltli fra Fana: Det ble etterlyst mer spesifikt om «hva en mener med å utfordre fortellingen om et friår, og at vi driver med bare gøy og fritidsaktiviteter. Hva menes med det?»

Svar leder: Gjøre noe med fortellingen om fhs- friår, opplevelser og fritidsaktiviteter. Må ha mer vekt på kunnskapen vi gir gjennom aktivitetene våre. 10% som vi rekrutterer som kanskje ikke vil ha det, men de 90% resterende som vi ikke appellerer til vil kanskje ha det. Politikere vil nok kreve dette i større grad og det burde vi selv og.

Peter fra Fana: Felles organisering, møte på Hordaland, hvorfor man ikke har vært på besøk hos flere FHS er. Elevtallene er på vei ned, så hvorfor klamre seg til egen skute og ikke stå mer sammen. Drar på turne med musikklinjen sin og ønsker å samle seg når det gjør vondt.

Halldis fra Romerike: Skolene er homogene og består stort sett av ressurssterke 19 åringer. Når man skal tenke mangfold så er det og mangfold innenfor gruppen vi har og selv om det ikke ser sånn ut.

Leder svarer: Einar referer til NOU og mangfold. Om det er noen som trenger opplæring i det norske samfunn så er det innvandrere og det må vi ta på alvor.

Innlegg Martin Buch Larsen Sogndal FHS: Viktig å få formidlet ut til samfunnet kva vi driver med. Blir flau når vi bestemmer at vi skal være ledende innenfor klima, men ikke klarer å levere regnskapet fra skolen.

Svar fra leder: Vi har dannning som fundament i skolen- en av de tingene man kjempet for før var retten til stemmerett og spesielt for kvinneretten. På samme måte bør det være med klimakampen, selv om det koster mer og krever så må det være en del av danningen. Men ting tar tid.

Terje fra Seniorlaget: FHS bør være en spydspiss for det grønne skiftet, Det hjelper ikke å bare ha det i festtaler, men der vi kan ha presset er ved å levere regnskapet. Hvor lenge kan vi kalle oss spydspiss når vi ikke klarer å levere. Det må legges press på nå, og må ha mer styring og krav i dag. Noen må samle trådene og kunne si at dette er ikke i tråd med hva FHS ble enige om.

Øyvind Krabberød: Har sittet i gruppen og den er ikke problemet. De som roper høyest, har ikke levert. Det høyeste taller et 52 skoler av over 80 stk. 13 færre har levert siste året- altså 44 stykker. Det kan ikke brukes i media, intensjonen er å kunne dokumentere det ut mot samfunnet, men per i dag kan det ikke brukes. 89% av utslippene generes av flyreisene. Etter covid så er vi på vei over nivået vi hadde før pandemien. Nå bør det skyves ned på enkelt skolene. Intensjonen var ikke en konkurranse mellom skolene, men bevisstgjøring for sin egen. Man kan ikke skylde på sentralt- det er skolene som ikke har levert.

Sak 5: Meldinger for perioden 2021 – 2023 Melding for Folkehøgskoleforbundet for perioden 2021 – 2023 Inkludert meldinger for: - Pu-arbeidet for 2021 og 2022 - Folkehøgskolerådets årsmeldinger for 2022

Første melding fra Folkehøgskoleforbundet ble utsatt til i morgen.

- **Melding om pedagogisk utviklingsarbeid: Kjetil fra Ringerike og Frida fra Sogndal.**

Hva har vært den største utfordringen i møte med elevene i år?

Kurset “Krenkorama” er et resultat av dette. Arbeiderbevegelsen tok tak og kurset skal gå under fhs uken.

En ressurs som Espen bruker er utvalget som jobber med dette, det skal velges nytt på fredag.

45 stk har meldt seg på til høsten på folkehøgskulepedagogikk. En sjelden møteplass mellom kristelig og frilynte folkehøgskoler.

Folkehøgskoleuka trekker fortsatt deltakere, 150 stykker var påmeldt forrige gang.

Oppfordrer alle til å delta, må ikke være pedagogisk ansatt for å delta på de ulike kursene.

Prosjekt 1: Psykisk førstehjelp for de unge. Kurset gikk i år og det har vært stor pågang.

Prosjekt 2: Ny sangbok som kom ut i høst. Samarbeid med krafttak for sang.

Prosjekt 3: Danningsreiser. Skal vi reise? Hvordan skal vi reise? Ønsker å samle folk, både kritikere og på laget for å stake veien videre fremover.

- **Årsmelding fra Folkehøgskolerådet 2022:**

Einar Opsvik presenterer. Medlemmer fra FHS som danner rådet.

-Saker fra det siste året- rundskriv som forteller noe om hva man jobber om og regler og rammer som sendes ut. 24 skriv sendt ut i 2022. Rådet har brukt mye tid på å diskutere NOU og har tatt mye av tiden til FHS rådet. Var og i stortinget for å diskutere det på politisk nivå.

-Sak 16 hvor man ønsket å fjerne tilleggspong for FHS.

-Jobber ovenfor statsbudsjetter og har spiller inn for stortinget anbefalinger i forhold til oppstart av nye skoler. I år skal det ikke komme noen nye skoler. Man venter på hva som skjer videre opp mot NOU. Troen på FHS lever som bare det ut i samfunnet.

-Jobbet med strømstøtte opp mot regjeringen. Skolen som la ned ble fordelt i strømstøtte til de andre skolene,

-Gjennomgang og endring av vedtektene til FHS, dokumentet FHS sitt ansvar og oppgaver ble utarbeidet.

-Jobber med husleie tilskudd og hvordan dette skal disponeres. Oversendes til UD.

-Tilskuddet til FHS ble ikke justert i fht konsumprisindeksens, dette ble jobbet opp mot departementet.

-Arrangert rektormøte i juni 2022 og ble holdt i Trondheim, saman med politikere og Brenna på skjerm.

-Må nevne bærekraftprisen som ble gitt til Rønningen og Sogndal FHS.

-FHS rådet har kontakt med utdanningsdirektoratet og Stortinget og de politiske partiene- det er de som styrer butikken. Tatt opp skeivfordelingen når nye skoler opprettes- de vet lite om hva vi gjør og hva vi arbeider med. Veldig viktig å opprettholde kontakten for å fremme FHS sitt arbeid.

-Nordisk FHSråd- har hatt tre møter i 2023, søker om Erasmus midler. Hva finnes av lignende skoleslag rundt om i verden som har demokratisk danningsopplæring. Får man midler så får man mye midler. Ålesund og Nansen er plukket ut i Norge.

Vedtatt i sak 5 blir satt på vent til i morgen da siste sak ikke er gjennomgått.

TORSDAG 01.06.2023

Morgensamling ved Sivelin Kjølstad

Møteledere: Tore og Birgitte

Fullmakts ledere går gjennom opprop for delegater, 42 stemmeberettigede.

Vi starter med å avslutte sak 5- meldinger fra onsdag 31.06.23

Sak 5 – meldinger

Einar Opsvik presenterer melding fra styret i folkehøgskuleforbundet.

Meldingen står i sakspapirer og reflekterer arbeidet til styret.

Vedtak: Landsmøtet godkjenner melding for perioden 2021-2022, med eventuelle kommentarer som uttrykk for virksomheten i forbundet.

Sak 5 avsluttes og godkjennes ved akklamasjon.

Sak 6: Landsmøtet uttaler (dersom det fremmes forslag)

Ingen saker er meldt inn.

Sak 7: Årsberetning og regnskap 2021

Kristin Smith presenterer regnskap og viser til budsjettet i sakspapirene. 2022 var et godt økonomisk regnskapsår.

- 3230 Dette er ikke reelle inntekter da det betales ut igjen til eks hotell og kostnader knyttet til kurs.
- 3910 Man får royaltys gjennom boksalg på butikker
- Personalkostnader er i rute med det som var budsjettet
- 6155, 6162 og 6175 som er inntekter knyttet til kostnader.
- 7770 andre kostnader 248 229 kr opprydding i medlemsmasse, budsjettet i 0,- men etter oppryddingen så ble det tap
- 7000 Overskudd på 432 177 og får økt egenkapitalen sin.

Vedtak: Årsberetningen og årsregnskap med revisjonsberetning for Folkehøgskoleforbundet 2021 godkjennes.

Godkjent ved akklamasjon.

Sak 8: Årsberetning og regnskap 2022

Kommentarer fra Kristin som forklarer tallene:

- Godt boksalg i år og.
- 3250: er Borgny som er bokfører for økonomifondet.
- 3910: Salg av bøker
- 4000: innkjøp bøker
- 6162: Andre driftsinntekter- kost og kurs- prisstiging på reiser, ergo økning på posten.
- 6175: Kostnader andre kurs- inntektskurs og turnuskurs
- 6220: Fritt honorar til advokatutgifter- vanskelig å budsjettere. Viktige utgifter som kommer medlemmene til gode
- 6870: bladet vårt som har fått nytt trykkeri
- 6870: Avskrivning opprydding av medlemslisten og derfor tap på fordringer.
- 52 549,- i overskudd

Kristin leser konklusjon.

Vedtak: Årsberetningen og årsregnskap med revisjonsberetning for Folkehøgskoleforbundet 2022 godkjennes ved akklamasjon.

Sak 9: Forslag til endring av vedtektene

Angelina presenterer endring i vedtekter. Tidligere ble det valgt sekretær for styret, nå som generalsekretær er ansatt er det foreslått endring om at generalsekretær er det.

Forslag til endringer i paragraf 10 blir godkjent ved akklamasjon.

Sak 10: Budsjett 2023 og rammebudsjett påfølgende år

Presenteres av Line

- 3210 medlemskontingenten, det er likevel lagt opp til en økning i budsjettet. Lønnsforhøyelse
- 3230 Økning grunnet 6150 og 6170 kostnader øker på kurs
- 55% motkonto 5840 refusjon lønn i forhold til bærekraft, 45 % til NKF
- 5080 Økning grunnet kjønn
- 6171 Reise til landsmøter
- 6172 lederforum

6300 Husleiedelen til FHF- Noen av kontoene deles med de andre organisasjonene ergo opplyst med sin del i budsjettet.

Vedtak: Budsjett for 2023 og rammebudsjett for påfølgende år godkjennes.

Godkjennes ved akklamasjon.

Sak 11: Speakers corner

Ronnie Mag Larsen leder gjennomgang av speakers corner fra kassen i ytringsfrihetens ånd.

Tore Haltli: Ønsker å ta opp tråden på det som går på klimarapportering på skolene. Skamfull på skolene sine vegner og oppfordrer til å gå hjem til rektorer. Vi har sammen satt oss et mål og da MÅ vi gjøre rapporteringene. Førstegangen tok det en halv dag og neste gang- veldig kjapt. Viktig redskap for å kunne nå målet!

Øyvind Krabberød nr 55: Sittet i gruppen siden 2019 og det er en skuffelse at man ikke er kommet lenger. Masse ressurser på bare 33 skoler som har levert- det er flaut. Gå hjem og gjør det og implementer det i strategiplanen. Målet vårt er lavere enn EU- det er mindre enn de kristelige FHS ene. Ser man på tallene så ligger man jevnt på reising med NKF

Nr 39: Kristin Smith: Har en stolpe på hjerte- leser opp sitt neste innlegg i «hjørnet» sitt i FHS bladet. Handler om at vi er annerledes som rosabloggere- vi er innovative som de. Utviklere av nye linjer har kanskje ikke alltid pedagogisk bakgrunn, men vi har ikke tid til å vente på kreativiteten- takk til ildsjeler og takk til de som ser at i mangfoldet utvikler vi oss best. Vi som skoleslag er avhengig av at vi tør.

Nr25: Martin Buch Larsen: Blir trist og flau over at vi som skoleslag ikke klarer å levere et Excel ark. Ønsker å spørre hva det er som styrer skuta? Budsjett og regnskap eller klima? Hvis man skal styre skuta så må man ha et klimabudsjett og. Oppfordre til styrt utvikling ellers ender det med at regjeringen griper inn. Ta ansvar selv!

Nr 31 Peter Laustsen: Ønsker å snakke om å droppe utenlandsreiser. Startet for 7 år siden, og med ny rektor så fikk han kuttet NY på sin linje. Nå drar han rundt i Norge og får en bedre tur med mer innhold og har kuttet kostnadene sine med 82 % og flere har råd til å bli med. Bruk faglige linjenavn og ikke reise i navn og være en reisekatalog. Søkertallene har gått opp på linjen hans.

Nr 34 Stig Gunnar Myren: Ønsker å snakke om teknologi, er FHS klar til å ta imot frustrerte voksne, har blitt arbeidsløse som følge av «nye jobber» som ønsker å fylle livet med noe meningsfullt- er vi klar til å ta imot mennesker i fremtiden som trenger å endre livet sitt? Liker å reise- men ønsker å ikke dra med fly mer enn man må. Man må ikke glemme danningen i det å reise heller? Kan man redusere elevene sine reiser gjennom året, lære de å leve rett og? Det stiller krav til å tenke nytt og for å få tid til ting. Er skuffet over at man ikke her har klart å komme frem til noe nytt. Burde hatt en standard målsetning- nå har vi ikke noe og det er litt tynt.

2: Anethe Alfsvåg: Opplever at hun er relativ ny i FHS verden. Hun følte at hun kom hjem da hun startet- følte seg alene i sitt fag, heldigvis så kjente hun mange. Det burde være mer fagfellesskap og

man burde jobbe mer på tvers og gjøre hverandre gode. Hun skal holde kurs på FHS uken- med skjult plan- lage fagfellesskap.

Nr 44: Kjetil Hallre: Takk for at dere kom hit. Snakker om det å være til stede, merker at det er få både på landsmøte og folkehøgskuleuken. Det blir noe av når folk deltar- akkurat som med elevene. Oppfordrer til å dra hjem for å inspirere til å delta.

Innlegg Ronnie Mag Larsen: Forsiktig med å oppfordre til nye skoler, vi ligger tynt an i år.

Varte til 11:07.

Sak 12: Organisering sentralt (tema)

Einar ønsker å informere om bakgrunn først og presentasjon om problemstilling før samtale rundt bordet. Etter lunsj kan man ta diskusjonen opp.

Møteleder godkjenner.

Struktur i Norsk folkehøgskole

Det å ha samlokalisering stimulerer til samarbeid, både når det gjelder pedagogisk tanke og strategier. Organisasjonsformen er tungvint og krevende, både medlemmer og NOU/politikere har stilt spørsmål ved nødvendigheten av denne formen å organisere seg. Det er flere signaler for å endre denne. Det er noen krevende saker som går i hverdagen som utfordrer ved denne strukturen.

- Tettere samarbeid, samlokalisering
- Forsøk på sammenslåing av IF/IKF, utfordringen lå på organisasjonskulturen og ergo strandet det og man møttes på tettere samarbeid
- Forsøk på å slå sammen frilynt IF/FHF- så kom korona og en del andre tekniske ting som satte det på vent.
- Samtaler mellom daglig leder IF, generalsekretær FHF og styreledere for å kartlegge muligheter
- Vedtak på landsmøtet i NKF om samtaler om fremtidige organisasjonsformer
- Samtaler mellom styreledere i alle organisasjonene
- Tatt initiativ ovenfor NKF og IKF om deltagelse i prosessen
- Vedtak på felles

Man må kartlegge grundig først, Fase 1- vil vi det, fase 2- er det mulighet.

Vedtaket her på landsmøte blir om vi skal gå inn i det og undersøke om det i det hele tatt er mulig, IKKE at vi gjør det.

Vi tenker at vi gjør dette for å styrke oss utad og som pedagogisk røysle utad- stå sterkere sammen.

Kommentar fra Morten Eikenes- Arbeidsgiver

Kommentar fra Martin Buch Larsen- hva ligger i det formelle samarbeidet? Sier man ja til å gå videre i samarbeid eller at styret kan gå inn i det samarbeidet? For å avklare i første fase..

Kommentar fra Angelina Christiansen: Det ble bedt om mandat i 2019 og man reiste til Danmark for å se hvordan de gjorde det. Der det strandet var hvem som skulle være på topp, man kan ikke ha en

arbeidsgiverorganisasjon på topp og man så ikke for seg at man kunne ha styreleder på topp fra fagforeningen. Hvem har siste ord? Måtte derfor gi fra seg den man hadde sett for seg. Så kom pandemien og det strandet.

Kommentar fra Renate Vik Vatlestad: Vil det i det hele tatt være mulig med tanke på ulike livssyn og hva skolene bygger på med tanke på livssyn og verdier?

Nye møteledere etter lunsj: Tove Ertsås og Morten Eikenes

Oppsummering av organisering av sentral.

Skal komme frem til et vedtak i diskusjonen, men åpen mic for å komme med innspill.

Kommentar fra Ronnie Mag Larsen: Har jobbet 23 år i FHS, både kristen og frilynt. Solskinnsdager er fantastiske og det er flertall av det, både innad i organisasjonen og på selve folkehøyskolene. Det er holdninger blant enkelte skoler som man ikke kan stå inne for samlet. Der er nok kjernen for mange i prosessen. Tror kanskje det er på tide at man forsøker å slå seg sammen. Sammenligner med et ekteskap; De flotte store linjene er der, men så lenge man ikke kan stå sammen om regnværsdagene så er det på tide å skilles. Det koster å skilles, men mulig man blir lykkeligere på sikt.

Kommentar fra møteleder: Spesifisere om han er for eller imot.

Ronny tenker at uansett så vil sakens kjerne stoppe på menneskeverdet. Og han tror ikke han kommer til å støtte forslaget som det ligger fremme nå.

Kommentar fra Martin Buch Larsen: Har jobbet i begge skoleslag. Om han forstår rett så er det utfordringer innad og utad, ber om det ses på andre muligheter enn det som er fremlagt.

Det er mandatet man skal vedta som landsmøtet skal vedta og møteleder ønsker at det kommer inn på sakslisten.

Kommentar fra Dorte Birch, IF: Legger ikke skjul på at hun ønsker sammenslåing. Hvorfor hun ønsker sammenslåing- en av grunnene er samlet ledelse og kunne gjøre vedtak sammen. Eks er vedtak om å redusere reising, der var ikke rektorer eller NKF og man forpliktet ikke av vedtaket. Da kan man stå samlet- ikke ha fokus på å svelge kameler, men hva kan man vinne? Eks er eksamen innen kristne FHS og eksamener- takket være dialog og samtaler har man ikke det lenger.

Vi må huske på at utad så fremstår vi som en. Det slår meg at vi er et dialogbasert skoleslag- men vi klarer ikke å ha det innad. Så er jeg og daglig leder og der ligger min bekymring fremover. Har medarbeidere som strekker seg langt og organiseringen er tung og beslutninger tar altfor lang tid. Kan ikke tilby gode vilkår for dine medarbeidere. Hva er det som binder når man ikke er samlet? Det er vanskelig å tilby en helhetlig god personalpolitikk, eks hvordan skal kontorlandskapet se ut. Det blir "vi mot de" og det er ikke sunt i hverdagen. Hva er alternativene? Det koster å bli stående alene og man mister de gode diskusjonen og perspektivene som man kan dra nytte av hos hverandre.

Kommentar fra Tore Haltli: Har endret syn på det å slå seg sammen fra å true med å slutte, til nå å være for. Syns vi finner det vondeste punktet og lar det skille oss. Vi må se på mulighetene og andre perspektiv. FHS er i en krise og dette er nok ikke tiden for en omorganisering- må bruke ressurser og tid på andre ting nå. Støtter ikke tidspunktet for forslaget.

Kommentar fra Kjetil: Man trenger ikke være kristen eller homofil for å være en god borger. Må være det humanistiske menneskesynet som må være grunnlaget for alt. Spenning er også spennende- mye og store diskusjoner innad på skolen. Hvis man ser på eierne til noen av kristne skolene så har de mye makt og påvirkning, men hvem skal sitte med makten til syvende og sist? Positiv til å se på mulighetene, men klarer ikke se for seg hvem skal sitte på makten. Støtter forslaget.

Kommentar for Halldis: Tiden er inne, man snakker om ekkokammer. Slagordet er menneske først- alt det andre etterpå. Vi må gjøre korridoren vid og ikke trang for meninger og uenighet. Så å splitte oss vil gjøre det motsatte. Demokrati er og uenighet. Støtter forslaget.

Kommentar fra Kristin: Er bekymret for fagforeningen oppi dette, og mange er nok enige om følelsen av å jobbe i FHS. Sammen side med side på tvers av arbeidsgrupper skaper man retningen for folkehøgskolene. Dersom man skiller ut fagforeningen i dette så vil det få konsekvenser. Bekymret for disse- det er folkene som driver FHS og hvis det blir borte så er jeg ikke sikker på at de vil sitte og jobbe med de samme tingene som vi gjør nå.

Kommentar fra Marius Bergan: Har tenkt noe om fagforeningen som er øverst. Vi må ikke glemme det.

Kommentar fra Stig Gunnar Myren: Tror vi er ganske trygge på oss som sitter her, og om de kristne hadde vært her så hadde vi vel vært det og. Men balansen om hva vi kan arbeide felles om eller ei er opp til Regjeringen og Stortinget å mene noe om. Lovverk. Støtter forslaget.

Kommentar fra Marianne: Har jobbet på FHS i mange år og har opplevd glede ved å kunne samarbeide og benytte oss av mangfoldet det gir. Må være toleranse for rammene. Det er det prosjektet har som mål- å finne ut hvordan det lar seg gjøre. Støtter forslaget.

Kommentar fra Anne Berit: Kreativ FHS og har lært seg at man må finne de beste løsninger. Kjenner på det selv som samboer med en kvinne og holdninger. Kanskje man kan få de mest konservative over på midten. Støtter forslaget.

Kommentar fra Anethe: Må gjøre det nå- må finne ut hvor det brenner og gjøre noe med det.

Kommentar fra Einar: Skulle gjort bedre forarbeid for hva vil man oppnå. Vi må inn i problemet og snakke om det og ha dialog rundt det. Er og en diskusjon om humanisme, hvilket nivå ligger humanistisk ... på. Et prosjekt som handler om å undersøke mulighetene på. Bekymringene må på bordet og så må man se på mulighetene på det. Syns vi må gjøre det og vise at vi står for dialog.

Kommentar fra Ronnie Mag Larsen: Fortsatt ikke enig med seg selv om hva man vil.

Kommentar fra Oda-Frigg Endregård: I ordlyden står det at det skal jobbes mot en arbeidstakerorganisasjon. Kanskje man skal jobbe for en annen organisasjonsform enn bare en. Viser til formuleringen i forslag til mandat.

Kommentar fra Morten: Støtter forslaget og er veldig utålmodig. Er et svært godt klima for å gjøre det, svært godt tidspunkt. Må kunne finne på noe bedre enn det er i dag- hver skole kan være unik og ha eget verdigrunnlag, men ikke selve organiseringen.

Kommentar fra Helge Kjøll: At det blir sett på organisasjonsformen og ikke så ytret så mange meninger rundt det på dette stadiet.

Kommentar fra Angelina: Bekymrer seg for at man tror at man sløser med ressurser i en vanskelig tid- men at man jobber med interne ting på kontoret. Kontoret jobber for sine medlemmer på begge sider. De klarer å ha to tanker samtidig.

Kommentar fra Anne: Alle står i dette og folkehøgskulerådet står i alle fire organisasjonene så Folkehøgskulekontoret må være med.

Ordstyrer foreslår at man utsetter avstemming til i morgen og at FHF ser på ordlyden i mandatet det skal stemmes over.

Dette vedtas ved akklamasjon.

Fredag 02.06.2023

Sak 13: Framtid for frilynt folkehøgskole (tema)

Morten ønsker velkommen morgensamling v/ Martin Buch Larsen.

Einar oppsummerer litt landsmøtet så langt, samt hvilke signal Einar har fått på landsmøte.

Landsmøte er det øverste organet. Det er viktig det som dere tenker. Har prøvd å legge noen føringer. Ny NOU, annen organisering, det grønne skiftet.

Øyvind sin bok er viktig for framtiden, står blant anna om metodikk.

Dette skal man summe litt rundt sammen med Øyvind Brandt.

Den narrative fortellingen og involveringen- personlig pedagogikk som vi nytter oss av i folkehøgskolen.

Sak 13 er et gjennomgående tema- hva er fremtiden til folkehøgskolene med tanke på WOKE, psykiske utfordringer og ikke minst teknologien.

Hvordan kan fhs være aktuell og myndiggjøre (unge) mennesker i frem tiden?

Det er ikke dannning vi selger på, vi har opplevd en endring i folkeopplysningstiden fra 1800 til 2023. Etter hvert har det vært en selvrealisering og ser utfordrende ut fremover- samtidig er det muligheter og det er der vi må være nå. Vi får bare et bilde enkeltvis, men sammen kan vi danne et bilde. Fremtidsseminar "need open spaces"/ spontanseminar7-møte, medborgerkonferanser.

Verdibegrep eks tillit, om noe har skjedd på internatet, kan være tema på en slik arena.

Metodikken kan brukes på alt fra 5 til 2000 og flere. Vi må være engasjert i det som er utfordringen.

Tore Grønvik, var lenge på NKF på kontoret, laget denne figuren.

Ideologi - Aktualitet - Marked - Tradisjon

Pil mellom alle disse fram og tilbake. Og pil i midten fra Tradisjon til Aktualitet.

Opplysningstiden. Hvor kommer FHS inn? Selvrealisering. Turist og forbruker. Forhold seg til en verden.

Jeg har en del beskrivelser i del 2. Fremtidsseminar. Hvordan forbedre skolemiljø. Gjennom lørdagsseminar. Bare gå i gang med å virkeliggjøre det som har fått flest stemmer.

De søker konsensus, skal bli enig om noe.

Episode på internatet, tillit, hva mener vi egentlig om det. Open Space som vi nå skal igjennom har flere av dere gjort allerede. Det er et spontanseminar.

Metodikken som er utviklet av Open, holdt seminar, men følte at det viktigste var kaffepausene. Den er velegnet for alt fra 5 til 2000 personer.

4 prinsipper:

De som kommer (til stasjonen) er de rette

Det som skjer er det eneste som kunne skje

Det begynner når det begynner

Det slutter når det slutter

Hva har jeg lyst å snakke med noen andre om? Spennende å lære metodikken, ber styret ta med seg innspillene og ta det videre inn i arbeidet om fremtiden til folkehøgskolene.

Sak 13 er nå ferdig. Me gir vedtaket applaus.

Sak 12: Fortsettelse

Vi skal ha skriftlig valg på sak 12 og det telles opp stemmeberettigede- 42 totalt.

Det er gjort endringer på vedtaket.

Kulepunkt nr 2- kartlegge potensiale i organisasjonskulturen for å arbeide frem mot ny organisering.

Forslag til vedtak er omformulert og vi stemmer om man skal gi mandat til å gå videre med å se på en omorganisering.

Mandat:

Norsk folkehøgskule har behov for eit samla, tydeleg og slagkraftig sentrallidd. Dette gjeld både marknadsføring, fagforeiningsarbeid, rørslearbeid og myndigheitskontakt. Styret i FHF i samarbeid med styret i IF har derfor tatt initiativ til å vurdere ei ny og felles organisering. Målsettinga er å vere ei tydeleg stemme utad i fagforeiningsarbeid, samfunns- og myndigheitskontakt, og eit samlande organ inn mot skuleutvikling, fagleg og pedagogisk utviklingsarbeid. Det er eit klart mål å inkludere NKE, IKE, IF og FHSR i prosessen. Føresetnaden er at ein samla organisasjon skal sikre effektiv fordeling og bruk av dei midlar ein disponerer.

Landsmøtet gir styret i FHF i mandat å etablere eit prosjekt som beskrive, utarbeide målsettingar og initiere eit formelt samarbeid med dei andre organisasjonane i folkehøgskulen.

Prosjektet skal:

- *ta initiativ til samarbeid med dei andre organisasjonane i folkehøgskulen*
- *kartlegge potensialet i organisasjonskulturen for å arbeide fram mot ny organisering*
- *sikre at frilynt sine interesser og verdiar blir ivaretatt*
- *forslå ny organisasjonsstruktur som inkluderer alle dagens fem organisasjonar*
- *melde tilbake til landsmøtet i 2025.*

Styret i FHF får mynde til å disponere naudsynte midlar i budsjettet og strukturere prosjektet og etablere prosjektgrupper som ivaretar målsettingane.

Vi stemmer over skriftlig avstemning i sak 12: 23 for og 21 mot. Det blir skriftlig avstemning i sak 12. Tellekorpset har stemt 34 for og 8 mot og styret får mandat til å gå videre med å se på muligheter for omorganisering.

Vedtak: Landsmøtet tar utgreiinga til orientering og gir sin støtte til at styret arbeider videre med det framlagte mandat.

Sak 14: Valg

Halldis fra valgkomiteen:

Halldis fra Romerike og Astrid Moen har utgjort valgkomiteen.

Prosessen har vært krevende og ganske vanskelig, og det har ført til noen læringspunkt- både i valgkomiteen og styret. Fint om at lokallagene gir svar til valgkomiteene når man ikke har forslag. Har vært utfordringer med å spørre, da beskjeden er at de normalt ikke skal spørres, eks lang fartstid. Det vil nok komme benkeforslag da det kom kontrabeskjed i etterkant. Forslag til Skoleutviutviklingsutvalget er at det sitter 2 som har vært med i neste runde og så de blir 6 stykker de kommende 2 årene.

Første valg er gjenvalg av leder Einar Opsvik- ingen benkeforslag og han gjenvelges.

Styremedlemmer: Marianne Amundsen (gjenvalg), Mariann Aaland (gjenvalg), Ronnie Mag Larsen (gjenvalg) og Kjetil Hallre (opp fra 3. vara)

Vara: Frida Isungset, Aina Nesse, Lasse Lindberg.

Benkeforslag: Line Cecilie Tirslaug (vært vara i 8 år) inn og Kjetil trekker seg som styremedlem. Dette blir vedtatt.

Benkeforslaget er Kjetil inn som vara nr 2 og Lasse ut, Aina rykker ned til 3.vara Lasse Lindberg foreslått ut.

Benkeforslaget stemmes over 42 og rent flertall for benkeforslag.

Praktisk utvalg: Mona Danielsen (gjenvalg), Renate Vik Vatlestad (ny), Kjetil Viken (ny), Lisbeth Østby ny)

De blir klappa inn.

Lærerutvalg: Monicha Jakobsen (gjenvalg), Inger Olin Oppedal (gjenvalg), Finn Birkeland (gjenvalg), Anethe Alfsvåg (ny)

De blir klappa inn.

Skoleutviklingsutvalget: Tove Ertsås (gjenvalg), Anne Berit Andøll (ny), Eirik Stensland (ny), Tore Haltli (ny).

Benkeforslag er at man velger bare Tove og Anne Berit inn som «nye».

Benkeforslaget vedtas med 41 mot 1. Det blir nevnt at en noterer seg navnene på de som ikke ble valgt inn.

Valgnemd: Alle medlemmer nye: Ingvild Jevne (ny), Silvia van Hesik Førde (ny), Fredrik Møller-Hansen (ny)

Kommentar Tore Haltli:

Det er underlig at rektorer skal velge hele fagforeningen? Fins det benkeforslag?

Ingen benkeforslag.

De blir klappa inn.

Valg av revisor:

Revisorgruppen vedtas.

Einar takker Kristin Smidt av som styremedlem etter 8 år.

Einar takker også Øyvind Brandt for sitt fortsettende arbeid for folkehøgskolene.

Einar takker Angelina for sitt daglige engasjement og virke.

Kristin oppfordrer alle til å stille opp og være på valg, for det er spennende og man har mye igjen for det.

Einar takker vertskapet ved Ole Karsten Birkeland for et fint gjennomført landsmøte. Det har vært et personale som er engasjerte.